

BESLUT

2019-09-16

Dnr: 19/02356 och
2554

SAKEN

Morgon i P4 Dalarna, Eftermiddag i P4 Dalarna, Ekot och Dalanytt, 2019-07-04, kl. 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 13.30, 14.30, 15.00, 15.30, 16.30 och 17.30 samt *Förmiddag i P4 Dalarna*, 2019-08-06, inslag om att Falu kommun stödjer en kyrka som inte delar kommunens värdegrund; fråga om opartiskhet och saklighet

BESLUT

Inslagen frias. De strider inte mot kraven på opartiskhet och saklighet.

INSLAGEN

Inslagen i P4 Dalarna den 4 juli 2019

De aktuella inslagen handlade om att Falu kommun samarbetade med en kyrka som inte delade kommunens värdegrund. I inslagen sades bland annat att Falu kommun bröt mot sin antagna värdegrund om att arbeta utifrån allas lika värde för att kommunen har ett samarbete i miljonklassen med en frikyrka som har företrädare som diskriminerade homosexuella. I inslagen medverkade bland annat en homosexuell person som varit medlem i kyrkan och som hade känt sig diskriminerad på grund av sin sexuella läggning. I inslagen sades också att företrädare för kyrkan beskrev homosexualitet som en sorts trasighet och att personer som vill nå en högre befattning i kyrkan inte skulle leva ut sin homosexualitet. I flera inslag sa reportern att företrädare för kyrkan fått möjlighet att medverka men att de hade tackat nej till en inspelad intervju.

Inslagen i Förmiddag i P4 Dalarna den 6 augusti 2019

Inslagen handlade om P4 Dalarnas granskning av dalakommuners samarbete med frikyrkor som har en syn på homosexualitet som något avvikande. I inslagen sa programledaren bland annat följande.

Och den dalakommun som har störst samarbete med ett religiöst samfund är Älvdalen. Men Älvdalens baptistförsamling, som kommunen har ett miljonsamarbete med, de sticker ut bland de frikyrkor som vi har varit i kontakt med när det gäller synen på homosexualitet. Där ses inte homosexualitet som något avvikande eller problematiskt.

Därefter intervjuades förbundsordföranden för Humanisterna som bland annat sa att hon blev provocerad av kommuners aningslöshet när det gäller religiösa samfunds hållning till bland annat homosexualitet. Hon sa vidare att statliga medel inte ska gå till organisationer som aktivt exkluderar och skadar människor.

ANMÄLNINGARNA

Rapporteringen har anmälts av tre personer som sammanfattningsvis anser följande.

I inslagen anklagades en frikyrka i Falun för att diskriminera homosexuella. Det klargjordes dock aldrig på vilket sätt. Att ha en avvikande syn mot homosexuella innebär inte per definition diskriminering. Enligt anmälaren har ingen människa blivit utesluten, nekats medlemskap eller på något annat sätt behandlats annorlunda än människor med heterosexuell läggning av kyrkan. Det måste finnas ett utrymme att tycka olika utan att på något sätt diskriminera någon. Med Sveriges Radios (SR) logik borde kyrkan i så fall diskriminera muslimer, ateister och alkoholister med mera för att de inte har en möjlighet att få en högre befattning i kyrkan.

SR fokuserade mycket på ordvalet trasighet. Särskilt med hänsyn till att företrädarna i samma mening berättar att alla människor kämpar med olika typer av trasighet. Exempelvis dålig självbild, själviskhet, beroende, utomäktenskapliga sexuella förbindelser, fetma med mera. Trasighet i kristen bemärkelse är saker och händelser som inte varit Guds avsikt när han skapade världen. Det innebär inte att någon människa är mer eller mindre älskad av Gud på grund av sin trasighet. Vi är alla trasiga på olika sätt enligt ett kristet synsätt och det är därför Jesus har en så avgörande roll för kristen tro. Detta innebär också att alla människor, oavsett trasighet, är välkomna till kyrkor världen över. Jag upplever att reportaget hade fått mer nyans och blivit mer rättvisande med en grundläggande kännedom och information om vad kristen tro är och vad den innebär.

I inslagen *Ekot* och *Dalanytt* framstod det som att församlingar som inte viger samkönade diskriminerade homosexuella. Enligt svensk lagstiftning är inte den som har vigselrätt skyldig att förrätta vigsel. Inslagen var därför vilseledande.

I inslaget i *Förmiddag i P4 Dalarna* gavs en beskrivning som kunde tolkas som att majoriteten av frikyrkoförsamlingar har en kritisk hållning till homosexualitet. SR baserade sitt påstående på de församlingar SR varit i kontakt med men angav inte hur många församlingar man kontaktat. Ingen nationell företrädare från någon frikyrka fick heller bemöta den kritik som förbundsordföranden för Humanisterna uttalade.

AKTUELL BESTÄMMELSE

SR ska utöva sändningsrätten opartiskt och sakligt samt med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i radion (14 § i sändningstillståndet). Kravet på opartiskhet innebär enligt granskningsnämndens praxis att om allvarlig kritik riktas mot en klart utpekad part ska den kritiserade få bemöta eller kommentera kritiken. Som regel ska detta ske i samma program eller inslag. Att en part vägrar att medverka hindrar inte att ett program eller inslag sänds. Om möjligt bör i sådana fall den kritiserades uppfattning redovisas på något annat sätt.

Kravet på saklighet innebär främst att uppgifter som är av betydelse för framställningen ska vara korrekta och att framställningen inte får vara vilseledande, till exempel genom att väsentliga uppgifter utelämnas.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden har granskat de aktuella inslagen mot bakgrund av anmälningarna. Enligt nämndens bedömning strider inslagen inte mot kraven på opartiskhet och saklighet.

Detta beslut har fattats av granskningsnämndens andre vice ordförande Ulrik von Essen efter föredragning av Johannes Wik.

På granskningsnämndens vägnar

Ulrik von Essen

Johannes Wik